

MODERNA HÄSTKRAFTER

Föreningen
**SVERIGES
HÄSTKÖRARE**

Medlemsblad för föreningen SVERIGES HÄSTKÖRARE - Årgång 20 nr 3 2017

TEMA

**HÄSTEN I
TRÄDGÅRDSLANDET**

På
KUSKBOCKEN
med Charlie Blomqvist

**Teknik &
redskap**

Pferde Stark

Sveriges roligaste
sommargjobb?

Det brinner, det brinner!

- Detta vill du inte höra eller uppleva.

Styrelse

Ordförande

Tom Meurling (A.U., BRUNTE)
Hemfridsvägen 3
192 67 Sollentuna
073 - 915 23 67
tom.meurling@tele2.se

Vice ordförand

Camilla Perhult
Knutby-Åsby, Dalhamn 211
740 12 Knutby
070 - 28 76 316
camilla@teamdalhamn.se

Sekreterare

Stella Nelson
Lilla Haga 263
732 72 Fellingsbro
0581 - 32417, 070 - 4418197
stella.nelson@orebro.se

Övriga ledamöter

Sofia Springer (Ersättare BRUNTE)
Dalarövägen 194
137 71 Dalarö
070 - 417 26 73
sofiaspringer@spray.se

Annelie Svensson (A.U., Brunte)
Fjälster 610
598 93 Vimmerby
070 - 245 33 17
annelie@skogsupplevelser.se

Lars Hellsten
Lindåsen, Grymmakärret 35
545 92 Ålgårås
070 - 2577499
hellstenlasse@gmail.com

Jonas Ericsson
Värnarvägen 5
812 90 Kungsåden
0763 - 468 077
jo64er@yahoo.se

Jessica Bergqvist
Torstorp 62
43298 Grimeton
0706 - 627 237
breavad@gmail.com

Ersättare

Håkan Fingal [AU]
Nybygget Rudu 15
561 92 Huskvarna
073 - 906 21 36
hakanfingal@gmail.com

Tommy Johansson
Stångviken 225
835 63 Föllinge
0702-387634
tommy-carina@hotmail.com

Stella Nelson (se sekreterare)

Redaktion Moderna Hästkrafter

Mailadress

redaktor@hastkorare.se

Redaktör

Maria Lindberg (fr.o.m. MH 2-17)
Bjurbäcken 1
362 53 Uråsa
073 - 0466857
fyrforeportage@gmail.com

Redaktionsgrupp

Anders Finnstedt
0640 - 183 32, 0706 - 59 41 84
anders.finnstedt@gmail.com

Åsa Friman
070 - 24 10 335
hultsbrukshastar@hotmail.com

Layout/grafisk form

Simon Rimshult
Stekarekärret 1
544 91 Hjo
070 - 3464169
simon@rimshult.com

Ansvarig utgivare

Tom Meurling

Valberedning

Roland Wirenborg
0707-23 61 97

Svante Lindqvist
0730-89 18 86

Jessica Rytter
073 - 922 22 15

Utbildningsgrupp

Camilla Perhult
(se styrelse)

Lena Erkers
Nittsjö 78
795 91 Rättvik
0248-175 31
lena.erkers@edu.rattvik.se

Sigvard Gustavsson
(se kassör/medlemsregister)

Elisabet Olofsson
Faluvägen 222
795 90 Rättvik
0706-966442
elisabet.olofsson@rattvik.se

Representater FECTU

Lars-Göran Göransson
070-2785480

Tom Meurling
(se styrelse)

Hemsida www.hastkorare.se PR-ansvarig

Lars Hellsten
(se styrelse)

Kassör / medlemsregister

Sigvard Gustavsson
L:a Frösboholma
280 22 Vittsjö
0708 - 250 278
register@hastkorare.se

Entreprenörsgrupp

Annelie Svensson
(se styrelse)

Tommy Johansson
(se styrelse)

Jonas Ericsson
(se styrelse)

*Svante Lindqvist kör radback på Öppet hus med odlingsstema.
Foto: Tom Meurling*

Redaktionsspiltan

Grönsaker, grönsaker, grönsaker. Jag har lärt mig massor vid tillkomsten av detta nummer. Visserligen har vi harvat trädgårdslandet här hemma med hästarna men längre än så sträcker sig inte mina erfarenheter när det gäller odling med häst.

Så det har varit väldigt roligt att ta del av det som förmedlas i detta nummers tema - Hästen i trädgårdslandet. Läs och inspireras du också!

Den här sommaren har svischat förbi lika snabbt som vanligt. Trots minimalt med lediga dagar har vi ändå hunnit med att köra frivilligt körprov med vår trearing samt kört med vårt sto på tredagarstur.

I övrigt hinner vi med hästarna alldeles för lite. Jag skyller på jobb och barn. Barnen är också anledningen till att vi nu försöker utöka hästbeståndet, fastän vi inte hinner med de två vi redan har. En liten ponny försöker vi skaffa. Med betoning på försöker. Vi har nämligen haft hemma en mycket trevlig liten vit shettisvalack. Men vårt sto höll inte med om hans trevlighet utan som en värmesökande missil for hon fram för att förrinta honom. Tillslut gav vi upp, det blev bara värre och värre. Nu ska vi istället ta hem ett svart litet sto - kanske kan den stora argbiggan acceptera någon som ser ut som henne själv, fast i miniformat. Vi har också fått tips om att smörja in den lilla nya med vårt stos avföring för att den ska lukta som att den tillhör flocken. Fler tips för att få en nykomling att bli accepterad av ett extremt ranghögt sto mottages tacksamt!

Vi i redaktionen vill avtacka Jessica Rytter som slutar i redaktionsgruppen. Efter åtta år i styrelsen har hon avgått där och nu slutar hon även i redaktionen. Vi är ledsna över detta, men önskar henne lycka till med sitt jobb och utbildning som speciallärare!

Men vi söker därför efter en ny redaktionsmedlem! Hör av dig till redaktor@hastkorare.se om du vill vara med och skapa en bra medlemstidning.

Jag vill också passa på att uppmana alla att skicka in bilder till 2018 års almanacka. Har ni foton på körning med häst tar vi gärna emot dem. Vi saknar i dagsläget till exempel snöbilder, höstbilder och bilder med föl. Mejla era bilder till redaktor@hastkorare.se

Njut nu av ett nytt nummer av Moderna Hästkrafter!

Maria Lindberg

I detta nummer!

- 4** Ordförande har ordet
- 5** Anslagstavlan
- 6** Teknik & redskap
- 9** Tema: Hästen i trädgårdslandet
- 15** Hästoria
- 16** Arbetshästen i media
- 17** Hästoria
- 18** Det brinner, det brinner!
- 20** Sveriges bästa sommarjobb?
- 22** På kuskbocken med Charlie Blomqvist
- 25** Stalltips
- 26** Insändare
- 27** Efterlysningar
- 28** Distriktsombud/ distriktsföreningar
- 31** I nästa nummer

Ordförande har ordet

Hej på er alla ute i landet!

Puh, vilken sommar det har varit!

I maj firade ICA koncernen 100 år och temat för deras stora evenemang var "100 år har gått, 100 år framåt". Tanken är spännande för vår förening då vi firar bara 30 år men hur ser det ut med hästar i arbete om 30 år framåt? Låt oss fantasera lite!

När jag gick skogskörarkursen fanns det ett fåtal griplastarvagnar, ett antal prototyper på lunningsbågar samt lite annat gott och blandat men för körning var det med släplass på kälke eller uppburet på doning eller fössing. Nu finns det flera tillverkare av olika redskap både i Sverige och utomlands. Till det kommer allehanda redskap för vallskörd, trädgårdsodling, parkskötsel och olika servicefunktioner. Det enda som man inte lyckats riktigt bra med är att ackumulera kraft för att driva vissa funktioner när redskap står still och då sätter man dit en bensinmotor! Jag tror att flera kluriga hästfolk sitter i sina kammare och försöker hitta lösningar för att komma bort från bensinmotor och istället använda till exempel el i batterier som laddas med solljus. Lösning kanske är ett "superbatteri" som kan lagra stora energimängder precis som i boken Adam och Eva skriven av Arto Paasilinna! Läsvärd även för sin dräpliga humor.

För att återgå till ICAs 100 årsjubileum hölls den på flera platser i landet och för vår del i Tele2 Arenan intill Globen. Under tre dagar var anställda inbjudna och i programmet var det en kort resumé av de 100 åren som gått och det var i denna roll hästen skulle delta. Först väntan i mörkret medan gästerna kom in sedan en marschorkester som drar igång med alla sina instrument för att sedan övergå till ett event där gästerna fick prova på allt möjligt. Hästen fick hantera många nya intryck under dessa dagar. Med noga förberedelser och en bra medhjälpare löpte allt på fint. Efter detta drog hela tillställningen till Göteborg och Malmö men då med andra hästar.

Under sommaren drog vi ihop en skaplig samling vagnar med kuskar och passagerare på fin tur längs skogsvägar i reservatet för att se och känna de historiska vingslagen då ryttaro-

lympiaden hölls här. Ett flertal hinder har restaurerats och en del har byggts upp efter gamla foton, men egentligen tror jag dom flesta ville köra på långtur i solen! Under dagen bjöds det på fältmässig lunch med lika fältmässig uppbinding av hästar för lunchfodring. Under juni var det invigning av det nya brukshästcentrumet som kommer förläggas till Wängen och i samband med det var det antagningsprov till den "nya" kuskutbildningen så jag fick träffa några blivande och förväntansfulla elever.

Jag fick en inbjudan att komma till Hälsingland under semestern för att hjälpa Martin och Ida som skulle ha en demonstration av hur gräsklippning med häst kan gå till, allt var förberett med sol och lagom tjockt gräs och en inbjudan hade gått ut. Efter demonstrationen satte vi oss och tittade på lite bilder och diskuterade ett upplägg. Det hela resulterade i ett klippupdrag åt Bollnäs kommun under sommaren, vi får se hur det blir nästa år!

Till Tyskland och Pherde stark mässan var det planerat en bussresa men då vi inte kunde få ihop tillräckligt många intresserade fick den tyvärr ställas in, men vi var några stycken som åkte ner och vi lyckades få med en del redskap, tält mm till en informationsmonter.

Ett reportage finns på annan plats i tidningen. Jag träffade även på ett par Amerikanska kollegor vilket kan bli intressant om vi försöker få till en resa i samband med något event i USA. Fortsättning följer.

När jag skriver detta har SM i skog och bruks precis avslutats där jag körde skogstävlingen som debutant vilket var kul men nervöst så det gick lite sådär resultatmässigt. Nästa år kommer Sara Mattson köra för Stockholm då hon slog mig på DM:et. Jag tror det var för hon hade sin praktik hos mig. Lycka till Sara!

Nästa vecka är det plöj-SM och ett nytt hästevent under uppsegling, Slottshästen heter det och jag har lyckats förhandla fram en slant till föreningen för att transportera dit så mycket redskap det går, informera och visa upp under två, tre dagar samt hålla något föredrag om hästen i kommunens tjänst. Det är första året så vi har ingen aning om vilka och hur många besökare det väntas komma, man får ladda för alla eventualiteter.

Allt för denna gång, och glöm inte skicka in din favoritbild till nästa års kalender!

Styrelsemöte

Styrelsen har sitt fysiska arbetsmöte den 20-21 januari. Om man vill träffa oss då finns alla samlade på Högbo Bruk.

Hästkörarseminarium nr 30

Planera in näst års seminarium redan nu! Det kommer gå av stapeln 6-8 april och Inbjudan kommer i nästa nummer. Det blir internationellt tema på helgen.

Kommande hästaktiviteter

9 oktober. Kuskutbildningen startar.

21-22 oktober. Läderkurs Rimbo. Mer info på hemsidan.

4-5 november. Läderkurs Rimbo. Mer info på hemsidan.

18-19 november. Läderkurs Rimbo. Mer info på hemsidan.

16-17 december. Läderkurs Rimbo. Mer info på hemsidan.

Medlemskap

Moderna Hästkrafter är en medlemstidning för föreningen Sveriges Hästkörare, som kommer ut med 4 nummer om året.

Medlemsavgiften är 370 kr/huvudmedlem +20kr/familjemedlem och betalas årligen.

Medlem blir du enklast genom att gå in på www.hastkorare.se, klicka vidare till "medlemskap" och fyll i formuläret. Därefter kommer en faktura på medlemsavgiften. Har du inte tillgång till internet erlägger du avgift på nedanstående bankgiro med namn och adress tydligt textat, även namn och födelseår på ev. familjemedlemmar.

När avgiften är erlagd kommer en bekräftelse på

medlemsskapet samt informationsmaterial om föreningen.

Därefter får du Moderna Hästkrafter hem i brevlådan fyra gånger per år, så länge du är medlem!

Bg 5727-1975

OBS! Om du bor utanför Sverige betalar du genom att använda vårt IBAN-nummer.

Swift/bic: SWEDSESS

IBAN nr: SE 2880000823961532061098

Sveriges Hästkörare på Pferde Stark

Den gigantiska hästmässan Pferde Stark lockar över tiotusen besökare. Sveriges Hästkörare var på plats med en liten grupp personer, men lyckades ändå dra ihop en monter med både motoriserade förställ, båge och åttahjuling.

Pferde Stark kan summeras som en fantastisk helg i Wendlinghausen. Vi från Sverige bidrog med vårt motoriserade förställ och föreningens ordförande Tom Meurling medförde en båge för skogsdemonstrationen och en SJM -åttahjuling.

Denna utställning blir mer komplett för varje gång. Nu beräknade Erhard Schroll, arrangör, att det var mer än tio tusen besökare!

För de yngre besökarna fanns ponnykörskola, "simulator" för hästkörning, hovslagning-smide, tillverkning av grimskäft, ponnyridning, åsnor, mulor och smådjursutställning.

För de lite äldre fanns sidoaktiviteter som workshops i plöjning och övrig jordbearbetning med möjlighet att få "pröva på" och hålla i tömmarna. Båda dagarna slutade med potatisplockning.

På lördagen genomfördes skogskörartävling både för enbet och par. Tävlingen var även kvalificerande till söndagens EM. På lördagens enbetstävling startade cirka 40 tävlande och i parklassen cirka 20 tävlande och båda dagarna var det fullt med åskådare runt tävlingsbanan.

Vid skogsdemonstrationen deltog vi med båge och 8-hjuling. Vi, Tom och Jenny, "lånade" tysk kusk och häst (på lördagen även norske Øystein) selade med vår skandinaviska sele och genomförde en bra visning av redskapens enkelhet och smidighet i terrängen.

Båda dagarna genomfördes plöjning som tävling och uppvisning. Många lantbruksredskap fanns utställda och de flesta användes vid demonstrationerna. Vid jordbearbetning visades bland annat gödselspridning, plöjning, kultivering, harvning och sådd. Vidare flera redskap för radhackning och vingårdskörning. Denna delen avslutades med självbindare i havrefältet.

Text & Foto: Jenny & Lars-Göran Göransson

Øystein Lien kör sitt par på Skogs-EM, momentet då stocken ska hållas stilla på en snesträva under ett antal sekunder.

Som vanligt på Pferde Stark demonstrerades en mängd olika redskap.

På slättervallen visades flera olika redskap, både med markdrift och med motordrift. Allt kördes givetvis i ordning. Slätter, vändning, strängläggning och pressning. På "showbanan" pågick hela dagarna aktiviteter. Körtävling i precision för enbet, par, tandem och fyrspann. Dessutom en tävling i horsepulling. För övrigt var dagarna fyllda med t ex spegelridningar och körningar, ungersk post, akrobatik till häst, eldträning, olika parader med allt från små ponnys till stora hästar, kor, oxar och åsnor! Många utställare och försäljare och flera förplägnadstält gjorde att innehållet i børsen sinade! En riktig folkfest för både dig som är

allmänt hästintresserad som de verkliga entusiasterna som diskuterar varje mutters placering (på varje redskap...)! Kan du inte prata tyska så är det inget som hindrar för intresset förenar och det mesta går att förstå med hjälp av gester, pekande och Google translate!

Här kommer några reflektioner från besökare:

Alma Göransson

Det var Almas andra besök på Pferde Stark. Fast hon har svårt att jämföra besöken, för första gången satt hon i sin sittvagn! Denna gången gav det mersmak. För en 13-årig tjej var det givetvis alla

En vandring för att utvinna kraft till diverse redskap. I detta fall är det vedklyv och vedkap som drivs.

Det fanns även möjlighet att studera redskapen på närmare håll.

ponnys som lockade. Det syns på bilderna hon tog när hon lånade kameran! Tandemekipaget med Fallabellorna var favoriter. Ungersk post med akrobatik-inslag på Comtois-hästar utan huvudlag tillhör också det som imponerade på Alma. Som den hästtjej hon är noterade hon att de flesta hade bra hästhantering med "mjuka" bett och följsam hand.

Ett egenhändigt tillverkat grimskafat följde med hem som minne.

Öystein Lien

Öysten är en erfaren PferdeStark- besökare. Han har besökt och deltagit fem gånger, två utan häst, en gång med lånad tysk Brabanthäst och två med egen fjording. När han deltagit med häst har han tävlat i skogskörning. I år hade han med sig två fjordingar och körde både enbet och par. På lördagen gäller tävlingen som uttagning till söndagens Europa-mästerskap och Öystein vann uttagningen. På söndagens EM tog Öystein en mycket hedrande 4:e plats!

Öystein tycker mässan är fantastisk bland annat med alla moderna redskap och det sociala nätverk och kontakter man får med tiden.

Tom Meurling

Det var Toms andra mässbesök men säkert inte det sista! Bestående intryck är - stort med många stora hästar och att man inte hinner med allt. Många olika verksam-

heter. Tom är speciellt nöjd med vår monter och vår medverkan i skogen. Montern lockade många besökare som var nyfikna på "skandinaviska" selen och 8-hjulingen.

Kristoffer Näslund

Kristoffer från Docksta i Ångermanland kan man kalla en långväga gäst, 170 mil enkel resa. Detta var hans andra besök på mässan i Wendlinghausen. Han blev mycket inspirerad av alla demonstrationskörningar med jordbruks- och vallskördsredskap. En reflektion var dock att några av hästarna var stressade och något hårt betslade. Det kommer inte så många nyheter inom redskapstillverkningen och det som finns att visa var på plats, möjligen kunde man önska att de visade ett griplastarekipage. Han tyckte det mesta var sig likt från förra gången men det gav mersmak, han är nöjd med besöket och han tänker åka den långa vägen nästa gång igen.

Jessica Bergqvist

Jessica var på sin första Pferde Stark-mässa och hon tyckte att det var bra och som hon hade förväntat sig. Det bästa var att se alla nyttillverkade, moderna redskap som visades, känns kul att det kommer nya grejer. En nyhet hon inte gillar är de selar som är gjorda av nylonrep i gult och grädde-

lint, det känns tämligen meningslöst och obekvämt även om det ligger en skummmibit som ska hindra repet att ge tryck på hästen. Hon saknade ingenting; där fanns god mat och mycket att titta på hela tiden. En reflektion är att det är stor skillnad på körtradition i Sverige jämfört med övriga Europa och att vårt sätt att köra är lite mjukare. Eftersom Jessica är en riktig stugsittare kommer hon inte att åka på nästa mässa, hon trivs bäst hemma i Halland...

Svenskarna Tomas Carlsson Och Jessica Bergqvist på besök i montern, framför bilden på Tomas Carlsson...

Många olika typer av förspänningar syntes på Pferde Stark.

Radhacka för vingårdskörning, mellan raderna av vinrankor

2-skärig tegplog. Lagg märke till anspänningen, kallas ropingsystem, förlöpare och stånghöast drar i samma lina via ett block. Alla hästar måste dra lika mycket. Nackdelen är att det kräver en rejäl vändteg då man inte kan ta förlöparna ur drag.

FOTOKOLLAGE - PFERDE STARK

TEMA Hästen i trädgårdslandet

Öppet hus med hästen i trädgårdslandet

Text: Maria Lindberg Foto: Tom Meurling

Årets seminarie blev ett öppet hus, men ett lyckat sådant. Flera nöjda besökare fick se allt från radhackning till potatiskupning och gräsklippning. God mat och mycket prat om redskapen gav en lärorik dag.

Årets tvådagars-seminarie omvandlades till en dag med öppet hus istället på grund av för få anmällda. Men det var ändå mellan 40 till 50 personer som hittade till Ubsola trädgård, i Götene i Västergötland, som drivs av Svante Lindqvist och Beatrice Falsen. De är kravcertifierade och odlar, tillverkar och säljer bland annat mjölksyrade och färska grönsaker och brukar jorden med häst.

Inbjuden var även Matts Reist som visade olika redskap i bruk med sina hästar samt demonstrerade selar och visade bilder från sina besök hos amish-folket i USA.

Ända från Luxemburg kom Paul Schmit som visade upp en redskapsbärare där man kan montera allt från harv till radhacka och kup.

– Det var intressant att se då det var ett lite annorlunda koncept än de vi har, konstaterade Svante Lindqvist som också var med och visade den egna gårdens redskap med sina hästar.

Fyra hästar av raserna nordsvensk och ardenner användes under dagen och besökarna fick se de olika redskapen användas och det fanns alla möjligheter att gå med under tiden och titta och ställa frågor.

– De flesta besökare var själva kuskar och intresserade av att starta med grönsaksodling med häst eller så körde de redan

i liten skala hemma i mindre trädgårdsland, berättar Svante.

Några av redskapen som visades under dagen var en radhacka från I&J och en från Pioneer. Den senare är en redskapsbärare där man kan sätta på olika redskap så som tallriksharv, potatiskup, radhacka med mera.

Gräsklippning med häst visades också och fokus låg på att visa de olika redskapen, mer än att ingående gå in på själva odlingen.

– Tanken med seminariet var annars att verkligen kunna gå in och prata mer detaljerat om odlingen och vad man ska tänka på. Men då hade vi ju haft två dagar till vårt förfogande, säger Svante.

Men han ger gärna några tips till den som vill köra med hästen i trädgårdslandet.

– Jag har kört i många år med gamla grejer och det funkar det också. Men det är klart att de här nya redskapen är effektivare. För hästarnas skull tror jag inte det är stor skillnad, men det är bekvämare för kusken. Om man inte har så stort trädgårdsland så funkar det med gamla redskap, men om man odlar större skulle jag rekommendera att investera i nyare grejer.

Det kan vara en utmaning i att få hästarna att gå rakt mellan raderna av grönsaker. Svante råder därför att man börjar med att köra bland potatisen istället för de små morötterna.

– Det värsta är i början när morötterna knappt syns, då är det svårast. Men sen när det är tydliga rader, då vill gärna hästarna följa spåret. Allra enklast är potatisen – där är det kupat och hästarna känner tydligt färor. Då väljer de själva

att gå där, så det kan vara bra att börja där och träna med potatisen.

Han har även tips gällande ogräs. – I början av säsongen kan man köra med fingerhjulshackor mellan vitkål, majs och jordgubbar för att rensa ogräs. Det minskar resningen för hand. Men när det gäller grönsaksodling och ogräs så måste man planera – det får inte vara för mycket rotogräs innan, då blir det nästan omöjligt att hålla rent. Det är ingen idé att sätta grönsaker om det är fullt med kvickrot. Då måste man först harva eller plöja marken och sedan sätta den i träda, halvträda kan vara bättre än att låta marken vara helt bar. När det sedan är något sänär rent från rotgräs så kan man odla och hålla rent med radhackning och handrensning.

Besökarna hade möjlighet att klämma och känna, ställa alla möjliga frågor samt följa med i arbetet med alla redskap på öppet hus i Ubsola trädgård.

Hans Johansson, Västerås

Hästarna kör ut gödsel till drivbänkarna och drar potatissätaren, när Hans odlar fram sina pumpor och potatis. Ett hållbarhetstänk genomsyrar verksamheten och han hoppas kunna köpa in fler hästdragna redskap.

Hans Johansson driver sin verksamhet Häst- och grönsaksbonden utanför Västerås, där han erbjuder turer med häst och vagn, barbackaridning på ardennerhästarna, gräsklippning, snöröjning, timmerkörning, sopkörning, krattning av grusgångar, bröllopskörning, barnkalas och försäljning av grönsaker.

Han säljer bland annat potatis och pumpor, och säljer sina grönsaker på marknader i Västerås, Stockholm och Uppsala. Just potatisen och pumporna odlar han med hjälp av sina hästar.

– Pumporna odlar jag i varmbänkar. Jag har cirka 60 drivbänkar och till varje bänk behövs det ett eller två lass med gödselkärran.

Det är en gammal fössing med fällbara lämmar som Hans använder bakom någon av hästarna när han kör ut gödsel. Han dumpar en hög med gödsel, en meter hög, och sätter sedan ramar runt högen, fönster ovanpå och ytterligare gödsel utanför ramen. Allt för att skapa värme i drivbänken.

– Där växer pumporna bra.

Hans använder en gammal fössing med fällbara lämmar när han kör ut gödsel.

Hans producerar bland annat potatis och pumpor, och säljer sina grönsaker på marknader i Västerås, Stockholm och Uppsala.

Med den gamla fössingen kör Hans ut och dumpar en hög med gödsel, en meter hög, och sätter sedan ramar runt högen, fönster ovanpå och ytterligare gödsel utanför ramen. Allt för att skapa värme i drivbänken - det gör att pumporna trivs utmärkt.

Hans har drivit sin verksamhet med hästar och grönsaker i 10 år och är på gång att bygga gårdsbutik hemma på gården.

Där ska han sälja allt som gården producerar, bland annat potatis som sätts med hästdragen potatissättare.

– Jag har ett potatisland på cirka 30 gånger 40 meter. Det är bra om landet inte är för kort så att hästen kan dra lite längre sträckor innan det blir stopp.

Potatissättaren är inte särskilt tung i sig, motståndet beror mest på hur jorden är, om det är tungt att dra i den eller ej.

– Sedan gäller det att få ner potatisen ordentligt i marken också. Man får trycka ner spaken så långt man kan.

När man kör i grönsakslandet är det viktigt att ha en häst som går rakt och inte trampar på grödorna. Ibland kan det behövas någon som leder hästen för att den ska lära sig. Hans säger att han inte tränar hästarna på något speciellt sätt, men att det lär sig allt eftersom.

– Det är alltid svårare första gången, men sedan lär de sig hur det funkar. Mina hästar har olika personligheter och temperament och till den här typen av körning väljer jag en häst som går sakta och lugnt.

Anna & Håkan Fingal, Huskvarna

Fingal kombinerar nytta med nöje

Anna och Håkan Fingal använder sina nordsvenskar till mycket. Bland annat i trädgårdslandet.

Fingals gård ligger i Huskvarna, utanför Jönköping. Här har de flera nordsvenskar som de kör allt från bröllop, till kurser, skogen och olika sysslor på gården med.

Anna håller i tömmarna medan Waltz samt William drar och Roland Sjöberg styr radhackan i potatislandet.

– Vi tycker det är roligt när vi kan kombinera nytta med nöje med våra hästar. De får därför vara med oss och hjälpa till med det mesta. När det gäller grönsaksodling är det oftast de unga hästarna som i första hand får dra hackan, då lär de sig att gå sakta mellan raderna. Då brukar en hålla i tömmen och köra och den andre i redskapet.

– Vår gode vän Roland Sjöberg, som vi har potatisodlingen ihop med, vill gärna vara den som håller i redskapet.

I potatislandet börjar de med att dra hackan för att bekämpa ogräset. Därefter kör de ett redskap som har både hack och kup.

– Hackan använder vi också i jordgubbslandet mellan raderna för att bekämpa ogräset och även för att mylla ner hästgödseln på våren. Vår granne som vi arrenderar en del mark av har i alla år bedrivit sin gård/odling med häst. Sen år tillbaka har han ingen häst och då har våra hästar tagit över arbetet på gården. Allt ifrån att köra äppellådor från odlingen, harva/ plöja grönsakslanden, köra gödsel och vedkörning.

Håkan kör med Waltz i
jordgubbslandet.

Gunnar och Berit Hansson, Rabbalshede

Gunteman används både i potatislandet och grönsakslandet

Gunnar och Berit Hansson i Rabbalshede använder fjordhästen Gunteman, 14 år, i sin potatis- och grönsaksodling.

– När det är dags att börja på våren harvar vi med en svenskharv. Sedan när det är dags att sätta potatis lånar vi potatissättare för häst eller så kör vi upp raderna med potatiskupen med markkör på så att det blir rätt avstånd mellan raderna. Sedan kupar vi med jämna mellanrum. Mellan raderna med grönsaker använder vi en spiralharv för att bekämpa ogräs. När det är dags att ta upp potatisen har vi en åder för att köra upp dem. Sedan kör vi bredvid raderna med en lågbyggd vagn och plockar direkt i vagnen. När vi kommer hem läggs potatisen i lådor.

Anneli & Pär-Anders, Vimmerby

Uppochnedvänd harv vid potatissättning

Anneli och Pär-Anders på Eriksgården i Vimmerby sätter alltid potatis för husbehov och använder sina hästar så mycket som möjligt.

– Tiffany drar ”kupan” och Linnéa Kärnkvist är kusken som håller i tömmarna på Tiffany och jag som sköter ”kupan”, berättar Anneli och fortsätter.

– I år använde vi ej potatissättare utan gjorde det med manuell handkraft. Då använder vi en upp o nervänd 100-pinnarharv och sladdar igen fårorna när potatisen är satt. I år fick Bläsa dra upp fåror och sladda igen dem. I våras hade vi körkurs och några av eleverna ville lära sig om hur man kan använda hästarna i brukandet av jorden så de fick vara med vid potatissättande och kupning.

I huvudet på en hästkörare

I sommar har det blivit en del timmar på kuskbocken. När hästarna går som jag vill finns det plats för eftertanke och reflektion. En fundering jag ofta har är hur andra hästkörare gör i olika situationer man ställs inför. Följdfrågan blir då:

Kan föreningen Sveriges Hästkörare bli ett mer levande forum för dessa frågor "hästkörare emellan"?

Grupper på nätet i all ära och snabba frågor och svar på Facebook, för dem som valt att (lärt sig) utnyttja det, men det passar inte alla. Sällan eller aldrig blir samtalen över internet eller telefon lika bra som de som sker när vi träffas på "riktigt".

Jag tänker så här, hästkörarseminarium med olika teman och program är naturligtvis bra, men ibland kan det enkla också vara inspirerande. Att föreningens medlemmar, lokalt, regionalt eller nationellt möts till ett seminarium där det enda som står på programmet är "erfarenhetsutbyte". I grupper indelade efter vad man som medlem sysslar med, t.ex. evenemangs- och turistkörning, skogs- och entreprenadkörning, kursverksamhet och inkörning samt "hemmakörning".

För varje grupp finns en ledare som i förväg har ett antal frågeställningar som kan diskuteras, men de frågor som dyker

upp i respektive grupp är det självklara diskussionsämnet. Varje grupp sammanfattar sina diskussioner och delar med sig till alla grupper vid träffens avslutning. Förhoppningsvis åker man hem från en sådan samling med lite nya infallsvinklar och idéer i bagaget.

Ett exempel på en fråga som aktualiserats för mig under sommarens evenemangskörning är: Hur hanterar vi körning i folksamlingar där människor; barn, män och kvinnor, inte visar respekt för hästarna, dig som kusk eller hela ekipaget? Många är de tillfällen då jag efter en körning tackat min Skapare för mina fantastiska hästar som inte låtit sig påverkas av en omgivning som varit allt annat än harmonisk att vara häst (och kusk) i. När passagerare hoppar av och på i farten, trots tillsägelse, försöker hoppa upp på hästryggen för att en kompis ska ta ett kort, eller när någon vill rycka åt sig tömmen för att köra eller ger hästen dubbelkommando genom att härma mina rösthjälpers (oftast handlar det om att smacka när vi måste stå stilla).

Man kan självklart bli irriterad och arg på detta, kanske till och med bitter. Naturligtvis måste man säga till med tydlighet, men samtidigt tänker jag så här: Vem ska lära de här människorna vilka regler som gäller kring ett hästekipage om inte jag? Att vara en duktig kusk och hästkännare är självfallet viktigt i all offentlig körning, men minst lika viktigt är att vara

en god pedagog och en förebild för dem som inte förstått vilken skillnad det är mellan radiobilarna på Liseberg och hästvagnen. Min erfarenhet är i alla fall att de gånger jag liksom förberett mig på att få göra en pedagogisk insats under körupdraget, blivit en mycket bättre upplevelse än de gånger jag varit oförberedd på att det skulle bli stökigt. Hur gör andra hästkörare i liknande situationer?

Inom alla områden kring ämnet hästkörning finns massor av frågor vi som hästkörare ställs inför. Varför får jag inte framåtbjudningen på inkörningshästen? Hur motiverar vi de högre drivningskostnaderna i skogen som blir med häst kontra maskin? Hur blir jag mer tidseffektiv när grönyrtorna jag sköter med häst ligger med en kilometers mellanrum? Hur får jag mina kursdeltagare att förstå betydelsen av- och ordningen för rösthjälpen?

Skulle vi i föreningen Sveriges Hästkörare i större utsträckning kunna arrangera sådan träffar för erfarenhetsutbyte? Jag passar frågan till styrelsen. Som nyvalt distriktsombud medverkar jag gärna till detta. Jag tror definitivt att FSHK har en viktig uppgift i fråga om kunskapsförmedling och utbyte. För den rutinerade likväl som den mindre erfarne. Världen ändrar sig och vi och hästarna får ständigt anpassa oss efter nya omständigheter. Något som inte ändrat sig är dock glädjen över att få köra häst! Om den glädjen ska smitta gäller det att ha strategier för nya utmaningar.

Det finns förstås även okunskap som inte tar sig uttryck i bristande respekt. En liten flicka som åkte med mig vid en turkörning i somras frågade sin mamma: "Mamma vad gör hästarna framför vagnen?". En liknande fråga hade brudgummen vid en bröllopskörning samma helg, då han undrade om hästarna liksom visste vart de skulle gå eller om jag hade någon slags ratt till vagnen. Här är det svårt att inte svara med ett leende!

/Per Madestam

Frågespiltan

Fråga våra experter! Skicka dina körhästrelaterade frågor till: fragespiltan@hotmail.com

Fråga

Hur utmanar man hästen och sig själv vid körning på väg? Jag tänker på övningar. Det är så lätt att man "åker häst" och att körningen bara blir en förflyttning från A till B. Istället skulle jag (och säkert många andra) behöva tips för hur man "kör häst" och ser transportsträckan som ett övningsmoment. När man är ute och kör ensam är det lätt att bara "åka med".

mvh
Siri Berg

Svar

Först tänker jag att det beror på ålder och utbildningsnivå på hästen, sen har det ju lite att göra med vad man har för mål för sin häst och sig själv.

Först och främst vill jag att hästen är lyhörd för framåtdrivande hjälper och det gör jag från marken. När det är befast från marken är det tycker jag enklare i vagn att be hästen gå fram för rösthjälp. Då kommer vi till några övningar jag använder mig av när jag kör en bet.

Tempoväxlingar i både skritt och trav, att få hästen att kunna gå riktigt, riktigt långsamt för lätta förhållande hjälper för att sedan släppa fram i en friare skritt, här kan jag också be om en ökning i skritt. Denna övning funkar fint att göra i trav också.

Sidvärtsrörelser är mjukgörande och funkar fint att göra i en lättare vagn. Lär hästen det i tömkörning innan så hästen förstår vad det är du vill göra, hästarna kan tycka det är lite konstigt i början då det både är belastade och skall rör sig "konstigt", men med lite träning funkar det fint.

För att öka styrka i rumpan och steglängd i skritt gör jag en övning där man stannar hästen, ryggar 3-5 steg precis i sista steget bakåt driver jag framåt, börja försiktigt och öka undanför undan. Efter lite träning låter jag hästen trava några steg för att sedan mjukt "plocka" ner till skritt. Med denna övning kan man få en aktivare skritt med en bättre aktion. När man kommit lite längre på utbildningsstegen i denna övning kan du få hästen till att från ryggning gå direkt in i galopp, det är en riktigt mäktig känsla att se och

känna denna kontrollerade kraft. Men ha inte för bråttom, låt det få mogna in i hästen.

Även om man kör rakt fram längs en väg kan man använda infarter till att lägga en volt lite här o där, för att ge lite liv till träningen både för hästen och en själv. Ha fantasi det blir roligare då tycker jag. Och inbilar mig att hästarna gillar det också när det händer något mer en "bara" lufsa rakt fram längs en väg.

Hoppas dessa övningar kan var till hjälp för att komma vidare med er träning.

Lycka till!
Mats Thomsson

Svarpanel

Kusken och hovslagare Mats Thomsson är gotlänningen som numera rotat sig i Skåne. Han kör det mesta med häst - gräsklippning, brudpar, skogsarbete med mera. Här delar han med sig av sina bästa tips gällande körningar på väg.

Annelie vet att det är viktigt att synas.

Hästaria laddar för en ny odlingssäsong.
Vi återvänder till 1950 och uppslagsverket Nya
Lantmannens Bok.

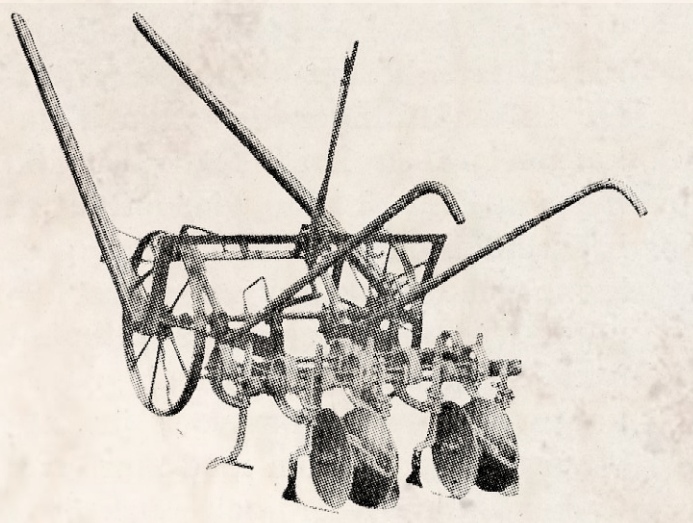
Rotfrukterna hästhackas första gången.

Hästhackning av potatis med enradig hacka.

Hackning eller hackrensning företaget för att utrota ogräs och luckra jorden. Hackorna skola vara så konstruerade att jorden luckras i ytan samtidigt som ogräset avskäras. Hackning av rotfrukter eller andra hackrensade grödor bör alltid påbörjas så snart raderna äro tydligt synliga. Upprepade hästhackningar äro nödvändiga. Handhackning som är arbetskrävande och dyrbar, bör ersättas med hästhackning i den mån detta är möjligt. Minst en eller ett par gånger måste dock rotfrukter, potatis och vissa fröodlingar handhackas.

Hästhacka. För ogräsbekämpning och luckring av jorden i grödor som blivit sådda eller planterade med stort radavstånd användas hästdragna hackor vid någorlunda stora odlingar. För rensning av potatis användas ofta en-radiga hästhackor med fjädrande eller stela pinnar. Vid rotfruktodling äro två- eller fler-radiga hästhackor att föredraga på grund av sin större arbetsbredd. Sina arbetsorgan som bestå av gåsfotknivar eller vinkelknivar ha dessa hackor fästa i ramar. Under arbetet kunna dessa lätt förskjutas i sidled eller lyftas upp så att grödan ej skadas. Smalare hackor ha endast en sådan ram, bredare hackor ha flera. Även de breda hackorna kunna härigenom väl följa ojämnheter i markytan. Gåsfotknivarnas skarpa spets gör att de bättre tränga ned i hård jord. De ha den fördelen att de ej så lätt släpa med sig ogräset. En del hackor kunna samtidigt utrustas med bägge slagen av knivar. Då rotfruktsplantor äro mycket små kunna de skyddas genom särskilda skyddsrullar på hackan.

Hästhacka för 2 1/2 rad.

DET BRINNER, DET BRINNER!

- Detta vill du inte höra eller uppleva.

Stålverk, Holland. Träna på att ta ut djuren via alternativa vägar och i vilken ordning ni ska plocka ut dem. Djur har en flockinstinkt med en rangordning. Bjud in räddningstjänsten till att öva i er verksamhet. Då hittar brandpersonalen och känner till din verksamhet, vilket underlättar och spar tid.

Hur är det med brandskyddet i stallet, vagnslidret och museet? Här ger Lasse Hellsten oss lite fakta och tips på ett bra brandskydd och vad man bör tänka på.

Brandorsaker

Den vanligast brandorsaken i samhället är idag anlagd brand med elinstallationer som god tvåa. När det gäller lantbruk och stall är det elinstallationer som toppar. Även heta arbeten, det vill säga svetsning och skärning, är en vanlig orsak till att det brinner. Oftast är det inte i själva stallet eller lidret branden startar utan i biutrymmen som till exempel torkar, ventilationsutrymmen, pumphus, pannrum och personalutrymmen. Det är där brandstiftarna finns och de flesta av elinstallationerna. Ute i själva stallet och lidret är det mest smutsiga och dåligt underhållna armaturer och eluttag och vi själva. Även åskan eller blixten har en förmåga att orsaka överspänningar i elsystemet som då avger värme och ljusbågar som antänder brännbart material. Ibland kanske man använder både stallet och lidret som garage för olika fordon som i sig är en klar brandstiftare med heta ytor, elsystem och mycket brandfarliga varor. Personalutrymmen där vi fikar och värmer matlådan och kanske har torkskåp är ofta ett skäl till brand. Där är det ofta vi själva som slarvar genom att glömma att stänga av eller använder utrymmet som ett förråd med mycket brännbart material.

Förebygga

Man pratar mycket om att byggnaden ska indelas i olika brandceller, det vill säga sektionering av byggnaden med täta och brandsäkra väggar och tak, brandlarm, släcksystem, som till exempel sprinkler, brandventilation och släckare. Alla dessa åtgärder är i och för sig bra, men förutsätter en brand för att de ska vara en bra investering. Det är bättre att satsa på utbildning och kompetens av er själva och era eventuella anställda, ordning och reda i form av regelbunden städning, underhåll av elinstallationer och andra komponenter typ pumpar, värmekällor och fläktar. Dessutom gäller det att minska mängden brännbart material genom att slän-

Igenspikad utrymningsväg. Så här får det inte se ut! Alla utrymningsvägar måste vara väl åtkomliga, inga möbler eller grejer vägen och absolut inte igenspikad dörr.

Brandspruta Vadsbo museum Mariestad. Gamla tidens brandbil.

Trinett. Ofta kan branden starta i personalutrymmen och sedan sprida sig till resten av stallet.

ga onödiga saker som bara ligger och samlar damm och innebär ett bra bränsle. Även materialvalet för byggnaden är viktigt. Till exempel isolering i väggar och tak. Cellplast är populärt, men är absolut det sämsta ur ett brandskyddsperspektiv. Se hur det gick i höghuset i London. Stenull är säkert och obrännbart. Förbered arbeten med gnistavgivande och värmealstrande verktyg, så kallade heta arbeten. Det handlar oftast om ordning och reda och underhåll när det gäller att förebygga bränder.

Några bra saker är att installera jordfelsbrytare, överspänningsskydd för att skydda mot blixtnedslag, kapslade elkomponenter (hög IP-klass eller EX klass) där det är dammigt eller risk för brandfarlig gas. Varvtalsvakter på olika typer av transportörer och placera svetsutrustning i anslutning till ytterdörr eller ute och märk upp dessa gasflaskor. Acceptera aldrig trasiga el komponenter och försök hålla rättor borta. De har en förmåga att knapra på kablar. Inför rökningsförbud i alla lokaler och skylta upp detta budskap. Se till att inte bygga olika hus för nära varandra för att undvika brandspridning mellan byggnader. Ett rekommenderat avstånd är 15 meter.

Skadebegränsande åtgärder

Koppla in ett rökdetektorstyrt larm som larmar ditt boendehus eller din mobil, så du kan larma räddningstjänsten och snabbt göra en egen insats. Brandventilation, det vill säga luckor i taket som öppnar genom värme eller rökpåverkan och släpper ut rök och värme. Ett sätt är även att bygga taket i ett material som brinner av lätt och fort för att få samma effekt. Sektionera av byggnaden i olika s.k. brandceller för att undvika brandspridning inom byggnaden. Det gäller då att även ventilationen anpassas efter detta med spjäll och att dörrar och fönster i en brandcellsgräns alltid är stängda. Skaffa handbrandsläckare av typ pulver som är godkända enligt EN 3 norm och har en hög kvalitetsklass, minst 6 kg med klassen 34A 233BC. Placera dessa strategiskt och märk upp dem så att de är lätta att hitta. Även en inomhusbrandpost är en bra investering. Där finns obegränsat med vatten och är lätt att hantera. Märkt även ut utomhusbrandposter eller brunnar och andra vattentag och informera räddningstjänsten var de finns. Utbilda även eventuell personal och er själva i att hantera dessa. Träna även att ta ut djur via alternativa vägar och i vilken ordning. Djur har en flockinstinkt med en rangordning. Bjud in räddningstjänsten till att öva i er verksamhet. Då hittar brandpersonalen och känner till din verksamhet. Detta underlättar och spar tid.

Utrymning

Vi får inte glömma att i byggnaden finns människor och djur. Vid en brand måste de givetvis komma ut. Det ska finnas flera alternativa utrymningsvägar om alltid är öppningsbara utan nyckel eller annat verktyg och uppmärksatta med standardiserade skyltar, gärna efterlysande eller med en batteribackup, så de lyser även om det blir mörkt. Dessutom måste det finnas möjlighet att ta ut djuren genom olika utgångar om den ordinarie är blockerad. Detta är inte det lättaste då djur är vana att använda den vanliga vägen ut och in.

Lättillgängliga grimmor med grimskäft och knivar för att skära loss bundna djur ska hänga synliga och nära en utgång för att inte äventyra er själva när ni ska hämta dem. Utanför bör man ha planerat för att ta hand om djuren som gärna vill springa in igen.

Larmning

112 är ju larmnumret som alla ska kunna. När man ringer detta så hamnar man hos SOS Alarm som larmar ut räddningstjänsten. Beroende på var man bor i Sverige så kan räddningstjänsten ha olika insatstider, allt mellan 10 minuter upp till timmar. De flesta brandmän är deltidsbrandmän (som arbetar cirka 75%), de har ett ordinarie arbete i något annat yrke. Styrkan, antalet brandmän och fordon, kan variera stort mellan olika kommuner och geografiska områden. Ta därför reda på hur stor styrkan är som kommer till dig och hur lång tid det tar.

Sveriges roligaste sommargjobb?

Inskickat av Erica Bonde

Min sommar blev i år en sommar i hästens tecken. Jag har under sommaren varit anställd av Sollentuna Kommun för att köra häst i kommunens tjänst. På dessa veckor har jag hunnit köra allt ifrån gässkit och slätter till vagnsturer. Det har blivit många timmar i tömmen då det varit körning nästan varje dag.

Kort om mig själv: Erica heter jag och gick kus-kutbildningen på Strömsholm för två år sedan, direkt från gymnasiets hästlinje. Via praktik hamnade jag hos Tom i Sollentuna under utbildningen och fick nu chansen att även jobba med honom och hans hästar.

Mitt jobb har först och främst varit att med hjälp av häst hålla efter gäsbajset på några av kommunens stränder och i parken vid Edsbergs slott. Ett uppdrag som fått mycket uppskattning från kommuninvånare, både för att det sopas och städas men också för att det görs med just häst.

Jag har många gånger under sommaren fått frågan "har du utbildning för det här?" eller "är du van vid hästar så att det går bra att köra så här?". Främst där jag kört i parken och stränderna och den ställs alltid med nyfikenhet. Det som har känts fantastiskt roligt i dessa sammanhang är att jag har kunnat svara att ja, jag är utbildad till att köra häst i arbete!

Utöver gäsbajssopning har jag även fått sköta om den så kallade service-rundan i ett av Sollentunas naturreservat. Kommunen har iordningställda grillplat-

ser i reservatet med ved till allmänhetens förfogan och med häst har vi kört ut ved till dessa, städat och tömt soptunnor. Man har gått över från att göra dessa rundor med bil till häst just därför att bilarna under vissa tider på året körde sönder för mycket av de vägar och stigar som finns.

Förutom de fasta, återkommande köruppdragen med sopning och serviceundan har jag även haft lite olika lunningsuppdrag. Ett uppdrag jag hade var att köra bräddor till vad som skulle bli nya spångar ute i ett naturreservat.

Tillsammans med fyra ferieungdomar blev det en hel del gräskörning i början av sommaren, på de historiska åkrarna på Järvafältet har det både slagits, räfsats och harvats med häst och semesterlediga familjer har åkt turer med häst och vagn i parken. När en sprint på ena hästens draglina lossnade under en körning fick jag hjälp av en pappa och hans son att gå slingan för att se om

den gick att hitta. Ungens min när han stolt kom marscherande tillbaka med handen knuten runt något som visade sig vara den förlorade sprinten var oslagbar! Jag kunde fixera den med en nyckelring och så körde vi vidare. Pojken åkte med kanske fyra varv efter det.

Sommaren har gått i rasande fart och när jag nu får sitta och fundera på allt jag hunnit med inser jag att det är ganska mycket. Förutom att jag haft fantastiskt roliga arbetsuppgifter så har jag även haft fantastiska kollegor, både två- och fyrbenta och det något jag lärt mig under sommaren så är det vikten av att planera framförallt sin logistik. "Vad ska jag göra och vad behöver jag ha med mig då och vad ska jag göra efter det och kan jag ta med det jag behöver till det direkt?" Vissa saker behöver man göra flera gånger för att till fullo begripa i teorin för att sedan omsätta i praktiken. Vi tränar på det.

Men som svar på rubriken måste jag säga att ja, jag har haft Sveriges roligaste sommarjobb!

/Erica Bonde

Charlie Blomqvist

Charlie är 58 år fyllda och bor i Gårdsjö i Hova socken, Västergötland. Singel men sambo med Kerstin, en kastrerad hankatt. Han har tre vuxna barn och fem barnbarn. Att jobba som hovslagare är hans huvudsysselsättning de senaste 25 åren och utöver det kör och rider han in hästar. Charlie håller även kurser inom westernridning samt arrangerar turridning och åtar sig diverse olika uppdrag inom både kör – och ridsporten.

1. Hur kom du först i kontakt med Föreningen Sveriges Hästkörare?

I början av 90 talet fick jag tag i en A5 folder som det stod Föreningen Skogshästen på. Den tyckte jag såg intressant ut och började bläddra. Vid den tiden ägde jag nordsvenskar och tyckte det kunde vara kul att lära känna likasinnade som var medlemmar i föreningen.

2. Vad har du/ni för hästar och vad kör du/ni?

Hemma på gården finns det tre stycken ardenner, fem belgare samt en "vagnshäst" som är ett "misstag" mellan ett varmbloodssto och en ardennerhingst. En mycket trevlig och bra häst som har

fått allt från båda raserna.

Jag kör "allt" med mina hästar.

Åker till affären i min amerikanska buggy när jag köper mjölk. Kör fyrspann när detta krävs, plöjer med växelplogen, kör hem veden från skogen eller ordnar med insamlingsgalor där hästen står i centrum för att generera en pengagåva till t.ex cancerfonden.

3. När och var blev du först "hästbiten"?

Mitt hästintresse började i unga år när jag följde pappa, Sture Blomqvist, i fotspåren. Pappa var hovslagare i kavalleriet och jag fick följa med ibland. Min bror red också, och jag tyckte det såg kul ut.

4. Vad är som driver dig/er att använda hästen?

Glädjen. Glädjen i att sitta svettig och dan i sin flannelskjorta och känna hästlukten vid en sprakande eld. Glädjen i att hitta styrkan i sina hästar efter sjukdom och svåra tider. Glädjen i alla möten med härliga människor, från den lilla ponnytjejen med sina vita ridbyxor och svarta ridstövlar till den äldsta karl'n som har kört häst hela sitt liv och som vant tar tömmen i sin hand.

Glädjen i att möta föl, unghästar och gamlingar som jag får se växa upp och vara ens "kunder" i hovslagaryrket. Jag möter så otroligt mycket människor i alla discipliner med alla möjliga och omöjliga hästar. Det ger mig väldigt mycket tillbaka.

5. Vilken är din/er favoritkörning och varför?

Jag har svårt att bestämma mig för just en favoritkörning. Allt har sin tjusning som allvarsamheten i en bröllopskörning, fokuset på tvååringen som går sin första runda med harven, till att ta det rutinerade paret till skogen för att köra hem ett lass ved.

6. Berätta något speciellt häst- eller körminne du/ni varit med om.

Ett mycket kärt minne från unga år var när jag fyllde 10 år. Pappa var ansvarig hov – och klövvårdare på Borås djurpark. Jag följde honom hack i häl och i parken fanns roliga djur, bland annat hästar, åsnor och gnuer. Tore var en 2 årig åsnehingst som skulle bli lejonmat. Jag var naturligtvis ledsen över detta och ville rädda den stackarn. 1:a april fyllde jag år och vem stod där ute på gården om inte Tore. Pappa hade sett min förtvivlan och köpte honom. Tore körde jag in och det blev även en ridtur till skolan då och då. Klas, Bengt och Anders var mina bästa kompisar och vi hängde jämt. Vi hade byggt oss en lådbil. Med snören fram till hjulen styrde vi och farten ökade när vi sparkade oss fram med fötterna. Någon i gänget kom med den brillanta ideén att koppla lådbilen bakom Tore. Vi hittade några rep som vi band fast och säkerhetstänket var väl inte det största där och då. Skaklar var det inte tal om och pappa blev arg minns jag, när han upptäckte vad vi hade gjort. Dock tog det inte många dagar förrän vi hade fixat en rockard till min lilla springare, så inte någon av oss skulle göra oss illa.

7. Har du något ämne du skulle vilja ta upp på ett framtida Hästkörarseminarium eller i Moderna Hästkrafter?

Jag tycker ni har en bra bredd i tidningen, det inspirerar och är kul! Ett ämne att skriva mer om kan vara olika spann. Arbetsspann, trespann, fyr, -sex, -åttaspann.

8. Har du/ni något råd till alla som håller på/vill hålla på med hästkörning?

Ha kul! Men var samtidigt försiktig och tänk på säkerheten!

Fråga de med mer erfarenhet - så slipper du göra om deras (eventuella) misstag!

9. Vad har du stående längst fram i ditt vagnslider och vad använde du det till?

Just nu står det några 100 pinnaharvar som jag kör mina unghästar med på åkrarna. Längst fram står också min buggy som jag tar till skogen när jag plockar svamp och bär.

10. Vem vill du/ni se på Kuskbocken i nästa Moderna Hästkrafter?

På kuskbocken skulle jag gärna vilja läsa om Jessica Bergqvist, Grimeton.

TACK Charlie för en trevlig intervju och för att du ville ställa upp!

Vi ser fram emot att möta Jessica i nästa del av kuskbocken.

/Redaktionen

STALLTIPSET

Har du något du vill dela med dig av i kommande nummer? Skicka in till redaktionen!

Krok till snarkätting

En enkel lösning på krok till snarkätting, man kan vända den rätt med foten och även lägga i och ta ur kättingen utan att böja sig ner, perfekt för oss som är stela eller lata!
Kunde eventuellt kompletteras med en svirvel.
Sett under EM i skogskörning på Pherde Stark-mässan.

Sett och fotat av Tom Meurling

Plogen i jorden.

Smidig plog med kort ås.

Potatisupptagning

Har du för mycket potatis för att hacka upp den för hand och för lite för att ta fram sprätten - prova plogen! Plogens spets, förutsatt att du har en högerplog, sätts ner strax till vänster om fåran.

Smacka fram och vändskivan levererar de läckra knölarna till ytan. Går plogen för djupt göms potatisarna åter i jorden. Misströsta inte, de är lätta att leta reda på i den uppluckrade myllan. Går plogen för grunt är det värre - såvida ni inte har chipstillvekning...

Lycka till!
hälsar Anders Finnstedt

En Russ-kigt bra historia

Jag har övergått till att köra Russ istället för Nordsvensk. Har dock gamla Malva kvar som både rids och körs fortfarande. Men av en slump fick jag erbjudande om att köpa två stycken 3-åriga svarta Russ med samma pappa, födda och uppvuxna på Lojstahed. Säljaren hade en dröm att de skulle få gå i par då båda var speciella med sin vita stjärn. Jag tog ett snabbt beslut och köpte båda och har inte ångrat mig det minsta. Lojstabil och Lojstark är härliga, lojala och lugna hästar som vill mycket och är nyfikna. Körde dem hösten 2016 hemma hos säljaren och tog sedan hem dem till gården i december.

Mitt nordsvenska sto blev som en mamma för dem och visade runt på gården. Jag började köra dem i par och som enbett och de utvecklades positivt och vi har blivit fina vänner. Målet var att köra dem i par framför en gammelvagn på Vagnhistoriska Sällskapets vagnparad på Almnäs bruk (Almnäsdagen) utanför Hjo den 14 augusti 2017. En utmaning då det brukar vara ca 2-3000 personer och en mängd aktiviteter med traktorer och marknad samt andra hästekipage. Jag tränade på och provade lite social träning på en skogsdag som anordnades av FNH-Skaraborg. Den föll väl ut precis som körningen. Jag kontaktade säljare, Solveig Axelsson (Russtoka), om hon ville bli min medhjälpare med ett positivt besked. Solveig är en suverän sadelmakare som bland annat sytt selarna till russen för hand med handsmidda däcklar och mässingsbeslag.

Men vilken vagn skulle jag välja, jag har ju några stycken. Mitt vagnmuseum innehåller cirka 180 ekipage (vagnar, slädar och redskap). Jag fastnade först för en liten Dogcart från tidigt 1900-tal som tillverkats av Thulins vagnfabrik i Skillingaryd. Vagnen saknade dock en parstång och fettaxlarna i hjulen var ganska slitna. Tillverkade dock en parstång genom att kapa en lång gammal stång och sänkte den genom att konstruera om fästet samt satte på en våg. Jag kör med så kallad kapselning (kommer från Kapstaden i Sydafrika) vilket innebär att bakselen går in mellan frambenen och vidare till vågen och stångkopplen. Provkörde, men var inte riktigt nöjd. Då kom jag på att jag har ju en jättefin buggy från samma tidsepok och som är helrenoverad. Dock saknades en parstång. Kontaktade Tobias Hellman och efter ett besök och lite diskussion kom vi fram till en lösning. Tobias svetsade och målade och jag väntade.

När dagen D äntligen kom visade det sig att tvärstången bak på stången där svänglarna sitter kom för långt bak så svänglarna slog i hjulen. Dessutom var konceptet lite för klumpigt i relation till den smäckra Buggyn. Nya tankar och mer svets och målning. Nu blev det perfekt och jag tillverkade draglinor i läder anpassade till russen och de nya svänglarna. Hjulen togs av och nya packningar från USA sattes på och olja (kedjeolja) lades på axeltappen och så på med muttrarna. Provtur utan glapp och en

helt tyst vagn med dragvilliga Russ. Wow, kändes helt fantastiskt. Det är nog den första Buggyn som dragits av Russ i par.

Almnäsdagen kom och vi lastade Buggyn på flaket och Russen i släpet. Hjulen stack ut så de nästan slog i släpet, men svängde man inte för tvärt gick det bra. Åtta mil till Hjo och lugna trygga Russ samt en värmande sol. Vad mer kan man begära. Tillsammans med fem andra ekipage blev det sedan presentation för publik, rundkörning på gården och lite konkörning på en bana. Det enda som störde lite första gången var när viskulle över en bro med rinnande vatten under. Solveig fick gå före och visa. Nästa gång var det inga problem. Övriga ekipage var Anders Holmberg med sin två nordsvenskar framför en vacker Landau, Göran Peterson och Håkan Blom med fyra Frieserhästar framför en break, Per Madestam med två Nordsvenskar framför en vagonette, Johan Olsson med en Nordsvensk framför en skånsk åkvagn och Sussane Lille med en Paint framför en liten korgpromendvagn. Alla hade vi givetvis klädsel anpassade till ekipagen. Efter några timmar var både kusk, medhjälpare och Russen ganska trötta. En fantastisk dag med två fantastiska hästar. Jag var rejält stolt.

Vid Pennan

Lasse Hellsten

Bilderna visar våran parstångslösning och hur vi såg ut på Almnäsdagen.

Efterlysning

?

?

?

Vad är detta?

...undrar Lasse Hellsten? Något slags mätinstrument ser det ut som.

Kanske någon av Moderna Hästkrafterns läsare vet svaret?

Mejla till oss på:
redaktor@hastkorare.se

Vi söker **DIG** som vill hjälpa till att skapa en bra medlemstidning!

Vi i redaktionen avtackar Jessica Ryttar som slutar i redaktionsgruppen och söker efter en ny redaktionsmedlem. Inga förkunskaper krävs, utan bara en vilja att skapa en riktigt bra medlemstidning.

Hör av dig till redaktor@hastkorare.se om du vill vara med och göra Moderna Hästkrafter.

VAD TYCKER DU?

I detta nummer var det Hästen i Trädgårdslandet som var temat. Vi vill gärna ha era tankar och idéer på nya ämnen vi kan ta upp! Ämnen som vi gräver lite extra i och som alla läsare kan skicka in texter och bilder om.

Hör gärna av dig till redaktor@hastkorare.se med dina idéer. Det kan vara både stort och smått.

Tack på förhand!

**TYCK TILL
DU OCKSÅ!**

Distriktsombud

Vad finns det för hästköraraktiviteter i ditt distrikt? Kan man arrangera något för medlemmar i ditt område? Kurser? Ta kontakt med ditt distriktsombud.

Blekinge, Tom Larsson, Karlskrona, 076-8998811, backdala@hotmail.com

Dalarna, Erik Sundin, Orsa, 070-548 62 29

Gotland, Monica Elebjörk, Klintehamn, 070-381 02 17, info@svangel.se

Gävleborgs län, Anders Svensson, Hudiksvall, 0650-250 28

Göteborg och Bohuslän, Peter Andersson, Svanesund, 070-655 69 07, hogenhovslageri@hotmail.com

Halland, Jessica Bergqvist, Grimeton, 070-662 72 37, breavad@gmail.com

Jämtland, Marie Lidvall, Föllinge, 073-182 44 06, marielidvall@hotmail.com

Jönköping, Jan Bång, Gislaved, 0371-134 25

Kalmar, se distriktsförening, nästa sida.

Kronoberg, Henric Stenbeck, Tingsryd, 0702-132435, henricstenbeck@hotmail.com

Norrbottnen, Lars-Olof Lundgren, Blåsmark, 070-3380787

Skaraborg, se distriktsföreningar, nästa sida.

Skåne, se distriktsförening, nästa sida.

Stockholm, Sara Mattsson, Tyresö, 070-439 57 24, sara.mattsson@live.com

Södermanland, Gösta Kylsberg, Strängnäs, 0733-74 68 88, gosta.kylsberg@inbetween.se

Uppsala, Camilla Perhult, Knutby 070 - 28 76 316, camilla@teamdalhamn.se

Värmland, Knut Harju, Arvika, 070-851 67 31

Västerbotten, Dag Lernstad, Skellefteå, 0910-77 0423

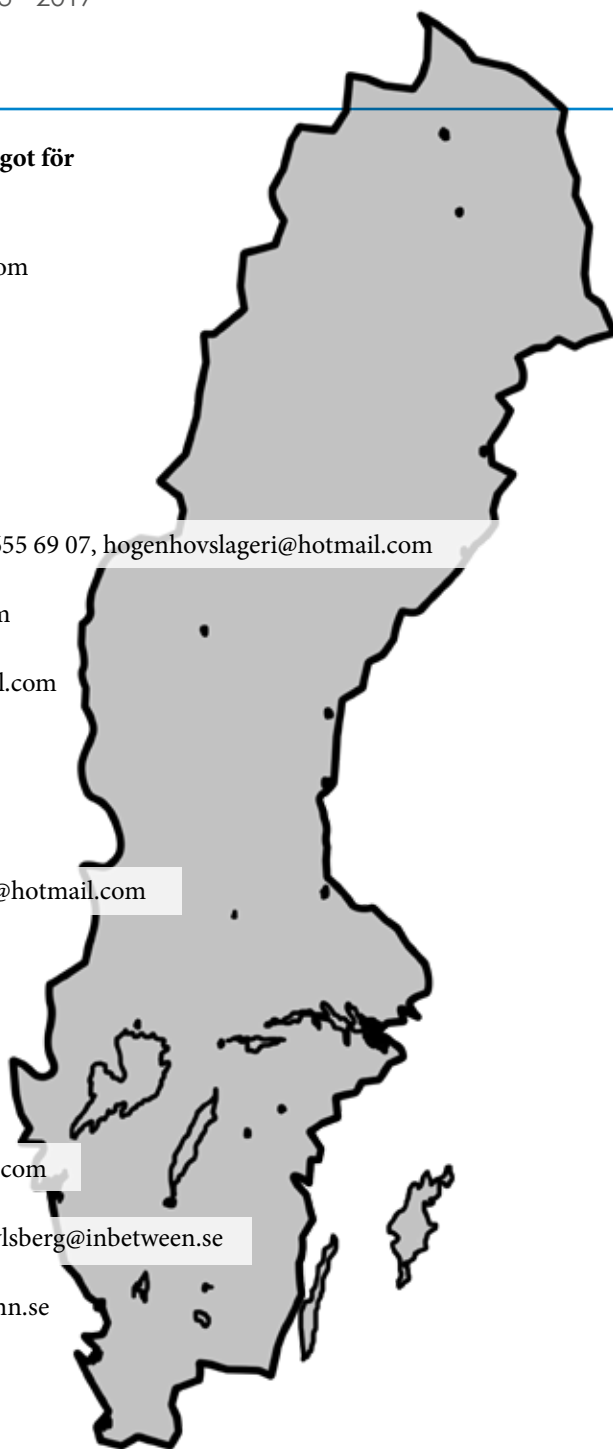
Västernorrland, Jan-Ove Lundqvist, Arnesvall, 070-309 20 21

Västmanland, se distriktsförening, nästa sida

Älvsborgs län, Linus Elmelid, Svenljunga, 070-276 60 04

Örebro län, Jesper Hansson, Lindesberg, 070-680 42 56

Östergötland, Kjell Brinkby, Vikingstad, 013-850 17

DISTRIKTSOMBUD

Meddela länets kommande aktiviteter till Jessica, jessica_rytter@hotmail.com så kommer de med på distriktens info-sida.

Om du är distriktsombud och vet att du inte har gett oss din mailadress, maila den till Jessica så läggs du till i maillistan.

Distriktsföreningar

Västmanland

Kontaktperson: Arne Persson, Möklinta,
0224-82016,
draghasten@gmail.com

Medelpad

Kontaktperson: Lennart Östberg, Specksta
070 395 09 50.

Kalmar

Kontaktperson: Tomas Karlsson, Rockneby
0725824080
tjommen1.karlsson@gmail.com

Se info på Sveriges Hästkörare Kalmars facebookside.

Skaraborg

Kontaktperson: Per Madestam, Hjo
0730-932646,
per.madestam@naturnarahastkraft.se

Skåne

Kontaktperson: Anders Blomberg, Perstorp
0733-148345
anderspivo@gmail.com

Kommande arrangemang:

En kurshelg med vedkörning med enbet

Var: I skogarna vid Bertilstorp (Brösarp)

När: Lör 11 och sön 12 november, kl 13-16

Vad:

Dag 1

- Redskapsgenomgång och metodik för olika redskap
- Planering av körvägar och virkeshantering.
- Ingen körning med häst den här dagen. Utan tillfälle ges istället för tankar, planering och diskussioner inför dag 2

Dag 2:

- Praktisk körning för olika redskap, med egen häst.
- Du får nu tillfälle att prova om den planering som gjordes dag 1 blev enkel eller svårare än tänkt.

Vem: Alla som har intresse av skogskörning, oavsett kunskapsnivå.

Fika: Vid lämpligt tillfälle från egen matsäck.

Pris: Icke medlemmar betalar 1250:- per ekipage
Medlemmar betalar endast 900:- per ekipage.

Frågor: Kontakta Martin Lejon (se kontaktuppgifter nedan).

Anmälan: Senast den 27 oktober, till Martin Lejon via:

- Telefon 0760-954048
- E-mail martin.lejon@lejongarden.se
- Föreningen Sveriges Hästkörare i Skånes Facebook sida.

Reklam & Profilkläder för medlemmar

Keps i svart canvasbomull

Pris: 85 inkl moms och tryck

T-shirt i Ekologisk bomull

Pris: 149 inkl moms och tryck

Färg: vit

Stl. XS-XXL, dam XS-XL

4930 Stickad jacka

Pris: 925 inkl moms

och tryck.

Stickad jacka med luva i snygg design och bekväm kvalitet. Jackan har dragkedjor i kontrastfärg och är förstärkt med softshellmaterial på axlar och ryggslut för ökad slitstyrka. **Färg:** grön/svart **Stl.** XS-4XL

Mössa svart

Pris: 89 inkl moms och tryck

3250 Timmermansskjorta

Pris: 539 inkl moms och tryck.

Färg: blå/vit

Stl. S-XXL

1454 Byxa Herr & Dam

Pris: 645 inkl moms

(Ev. tryck tillkommer)

Går att få med Sveriges Hästkörare loggan / eget namn på bakben.

Färg: grön/svart

Stl. 44-62, 146-156, 84-124, dam 34-46

Huggarjacka Pfanner varsel kl.3

Pris: 3260 inkl moms och tryck.

Färg: orange/gul

Stl. XS-XXXL

Varselväst gul kl.3

Pris: 175 inkl moms och ryggtryck

Stl. M-XXL

4949 Softshelljacka

Pris: 1049 inkl moms

och tryck.

En flexibel och mångsidig softshelljacka med justerbar huva. Tillverkad i ett vind-och vattentätt material som andas.

Färg: svart/grön

Stl. XS-4XL

3801 Pris: 650

inkl moms o ryggtryck

Fleecefodrad vinterväst med vattenavvisande finish. Förlängd rygg som värmer ryggslutet.

Färg: svart

Stl. S-4XL

Klisterdekal 40x14cm

Pris: 19 inkl moms

Ryggtryck 70kr. Småtryck samt personnamn 50kr.

Frakt tillkommer med 150 kr. Fraktfritt vid ordervärde över 2000 kr.

Vi reserverar oss från slutförsäljning och eventuella tryckfel.

Samtliga priser är inklusive moms.

Ring / Maila order till oss: 0504 - 106 00, info@glk.se, www.glk.se

Föreningen
**SVERIGES
HÄSTKÖRARE**

I samarbete med

GLK
PRODUKTER

I NÄSTA NUMMER:

Självklart kommer vår vackra almanacka för år 2018 i nästa nummer.

Men också intressanta reportage om bland annat körning med griplastarvagn i Finland och arbetshästen i media.

Fortsätt skicka in bilder på era hästar och texter om vad ni gör med era körhästar. Hör av er med frågor eller bra idéer som ni har.

Det här är en tidning för och med medlemmarna i Föreningen Sveriges Hästkörare, och vi vill att alla ska vara en del av den.

Mejla frågor, insändare, texter och bilder till redaktor@hastkorare.se

Tänk på almanackan!

Vi vill gärna ha fler bilder från er medlemmar till vår almanacka. Har ni foton på när ni kör med era hästar tar vi tacksamt emot dem.

Vi saknar i dagsläget till exempel snöbilder, höstbilder och bilder med föl.

Mejla era bilder till:
redaktor@hastkorare.se

NICKLASSONS

HARESTAD • 070-896 49 11